

OBSAH

PŘEDMLUVA	9
1 MAKROEKONOMICKÉ SUBJEKTY A VELIČINY	13
1.1 Makroekonomické subjekty	13
1.1.1 Domácnosti	13
1.1.2 Podniky, firmy	13
1.1.3 Vláda	14
1.1.4 Zahraničí	15
1.2 Základní makroekonomické veličiny	16
1.2.1 Statistické pojetí makroekonomických ukazatelů	17
1.2.1.1 Hrubý domácí produkt	17
1.2.1.1 Hrubý národní důchod	19
1.2.2 Alternativní pojetí makroekonomických ukazatelů	20
1.2.2.1 Hrubý domácí produkt	20
1.2.2.2 Hrubý národní produkt	20
1.2.2.3 Národní důchod	22
1.2.3 Osobní a disponibilní důchod	23
1.2.4 Čisté ekonomické bohatství NEW	24
1.2.5 Příklad návaznosti ukazatelů	25
1.2.6 Cenové vlivy, nominální a reálný produkt	26
1.2.6.1 Cenové indexy	26
1.2.6.2 Inflace a její měření	29
1.2.7 Další míry výkonnosti ekonomiky	29
1.2.8 Vybrané prameny makroekonomických údajů dostupné v ČR	30
1.3 Mezinárodní srovnání ekonomické vyspělosti jednotlivých zemí	30
1.4 Národní účty	32
1.4.1 Vznik a vývoj pojetí národních účtů	32
1.4.2 Současné pojetí národních účtů	35
1.5 Hospodářská politika	38
1.5.1 Podstata hospodářské politiky	38
1.5.2 Cíle hospodářské politiky	38
1.5.3 Nástroje hospodářské politiky	40
1.5.4 Typy a úkoly hospodářské politiky	41
1.5.5 Znázornění ekonomické situace podle Kaldora	43
2 MAKROEKONOMICKÉ MODELY	45
2.1 Dvousektorový model	46
2.1.1 Spotřební výdaje	48
2.1.1.1 Keynesovo pojetí	48
2.1.1.2 Model mezičasové volby	50

2.1.1.3	Hypotéza životního cyklu.	52
2.1.1.4	Hypotéza permanentního důchodu.	53
2.1.1.5	Teorie spotřební funkce.	54
2.1.2	Úspory v Keynesově pojetí.	54
2.1.3	Investiční výdaje.	56
2.1.4	Determinace rovnovážného produktu, výdajový multiplikátor.	57
2.1.5	Keynesiánský paradox spořivosti.	60
2.2	Třísektorový model.	61
2.2.1	Veřejné finance a státní rozpočet.	61
2.2.2	Rovnovážný produkt a státní rozpočet.	62
2.2.3	Vliv nástrojů fiskální politiky na rovnovážný produkt.	68
2.3	Čtyřsektorový model.	71
2.3.1	Export a import.	71
2.3.2	Rovnovážný produkt v otevřené ekonomice (čtyřsektorové ekonomice).	72
3	PENÍZE A TRH PENĚŽ.	75
3.1	Peníze.	75
3.1.1	Podstata a formy peněz.	75
3.1.2	Multiplikace depozit.	77
3.1.3	Peněžní zásoba a peněžní báze.	78
3.2	Finanční trh.	81
3.2.1	Trh aktiv a trh peněz.	81
3.2.2	Úroková míra.	83
3.2.3	Agregátní poptávka po penězích.	84
3.2.3.1	Kvantitativní teorie peněz.	84
3.2.3.2	Keynesiánské teorie poptávky po penězích.	88
3.2.3.3	Friedmanova rehabilitace kvantitativní teorie.	92
3.2.3.4	Obecný přístup k poptávce po penězích.	97
3.2.4	Agregátní nabídka peněz.	99
3.2.5	Rovnováha na trhu peněz.	100
4	MODEL.	103
4.1	Model <i>IS-LM</i> – pevné ceny.	103
4.1.1	Vztah <i>IS</i>	103
4.1.2	Vztah <i>LM</i>	110
4.1.3	Současná rovnováha trhu zboží a služeb a trhu peněz.	117
4.2	Analýza hospodářské politiky užitím modelu <i>IS-LM</i>	120
4.2.1	Analýza fiskální politiky.	121
4.2.2	Analýza monetární politiky.	124
5	AGREGÁTNÍ POPTÁVKA A NABÍDKA.	130
5.1	Agregátní poptávka a její charakteristika.	130
5.2	Agregátní nabídka a její charakteristika.	135
5.2.1	Mikroekonomické základy agregátní nabídky.	136

5.2.2	Tvary křivky agregátní nabídky	139
5.2.2.1	Klasická funkce agregátní nabídky	140
5.2.2.2	Speciální případ keynesiánské krátkodobé agregátní nabídky	141
5.2.2.3	Krátkodobá agregátní nabídka za předpokladu fixní nominální mzdy	142
5.2.3	Krátkodobá agregátní nabídka – Friedmanův model	145
5.2.4	Lucasova křivka agregátní nabídky	147
5.2.5	Ekonomie strany nabídky – Lafferova křivka	152
5.3	Analýza hospodářské politiky užitím modelu <i>AS-AD</i>	154
5.3.1	Analýza fiskální politiky	154
5.3.1.1	Krátkodobé účinky expanzivní fiskální politiky ..	154
5.3.1.2	Dlouhodobé účinky expanzivní fiskální politiky ..	156
5.3.1.3	Restriktivní fiskální politika	157
5.3.1.4	Fiskální expanze – klasická funkce agregátní nabídky	158
5.3.1.5	Fiskální nebo monetární politika při rostoucí funkci krátkodobé agregátní nabídky	161
5.3.2	Analýza monetární politiky užitím modelu <i>AS-AD</i>	166
6	INFLACE	173
6.1	Pojem inflace a příčiny inflace	173
6.1.1	Poptávková inflace	177
6.1.2	Nabídková (nákladová inflace)	179
6.1.3	Inflace a inflační očekávání	180
6.2	Důsledky inflace	182
6.3	Řízení inflace	184
6.4	Důchodové politiky a léčení inflace	185
7	TRH PRÁCE, NEZAMĚSTNANOST	
	A PHILLIPSOVA KŘIVKA	186
7.1	Agregátní poptávka, agregátní nabídka práce	186
7.2	Nezaměstnanost a její charakteristiky	188
7.2.1	Definice a měření nezaměstnanosti	189
7.2.2	Druhy nezaměstnanosti – Okunův zákon	190
7.2.3	Doba trvání nezaměstnanosti a frekvence nezaměstnanosti	192
7.2.4	Dynamika zaměstnanosti a nezaměstnanosti	192
7.3	Phillipsova křivka a agregátní nabídka	197
7.3.1	Phillipsova křivka	197
7.3.1.1	Původní mzdová Phillipsova křivka	197
7.3.1.2	Phillipsova křivka a přirozená míra nezaměstnanosti	198
7.3.1.3	Mzdová Phillipsova křivka a nepružnost mezd ..	199
7.3.1.4	Modifikovaná Phillipsova křivka	200

7.3.1.5	Friedmanovo a Phelpsovo rozšíření mzdové Phillipsovy křivky	201
7.3.1.6	Krátkodobá a dlouhodobá Phillipsova křivka	204
7.3.1.7	Rozšířená Phillipsova křivka a nabídkové šoky	206
7.3.1.8	Phillipsova křivka a formování racionálních očekávání	207
7.3.1.9	Phillipsova křivka a hospodářská politika	208
7.3.2	Phillipsova křivka a agregátní nabídka	208
8	HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA	215
8.1	Fiskální politika	215
8.1.1	Diskrétní opatření a vestavěné stabilizátory	216
8.1.2	Deficit státního rozpočtu	218
8.1.3	Trh zapůjčitelných fondů	220
8.2	Monetární politika	221
8.2.1	Poptávka a nabídka peněz a monetární politika	224
8.2.2	Monetární politika a agregátní nabídka	225
8.2.3	Monetární politika a transmisní mechanismus	226
8.2.4	Vhodnost regulace nabídky peněz a úrokové míry	229
8.3	Monetární versus fiskální politika	229
8.3.1	Časová zpoždění	229
8.3.2	Přístupy k fiskální a monetární politice	230
9	OTEVŘENÁ EKONOMIKA	233
9.1	Platební bilance	233
9.2	Import a export	236
9.3	Zahraniční investice a čistý vývoz	238
9.4	Měnový kurz a jeho změny	240
9.4.1	Systémy měnových kurzů	241
9.4.2	Utváření a vývoj měnového (devizového) kurzu	242
9.4.3	Obchodovatelné a neobchodovatelné zboží	244
9.4.4	Pojem kurzu a jeho teoretické základy	245
9.4.4.1	Zákon jediné ceny	245
9.4.4.2	Absolutní forma parity kupní síly	246
9.4.4.3	Relativní forma parity kupní síly	247
9.4.5	Poptávka po domácí měně a její nabídka	248
9.4.6	Reálný měnový kurz a nominální měnový kurz	249
9.4.7	Česká republika a jednotná evropská měna	250
9.5	Běžný účet a úroveň důchodu	252
10	MEZINÁRODNÍ OBCHOD A VNĚJŠÍ HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA	253
10.1	Pohnutky k mezinárodnímu obchodu	253
10.2	Vnější hospodářská politika	255
10.2.1	Hospodářská politika v systému fixních kurzů	257

10.2.2	Hospodářská politika v systému flexibilních kurzů	261
10.2.3	Model <i>IS-LM-BP</i> otevřené ekonomiky	263
10.2.4	Mundellův a Flemingův model	271
10.2.4.1	Fiskální politika v Mundellově a Flemingově modelu	274
10.2.4.2	Monetární politika v Mundellově a Flemingově modelu	275
11	HOSPODÁŘSKÝ RŮST A CYKLY	277
11.1	Ekonomický růst	277
11.2	Charakteristika cyklu	277
11.3	Mechanismus cyklu	283
11.4	Dlouhodobý ekonomický růst	283
	RESUMÉ	285
	LITERATURA	286
	O AUTORECH	288
	REJSTŘÍK	289